

Egész Európa feszülten figyel Rómát

Róma még nem döntött

Mussolini lázasan tárgyal Gömbössel és Dollfussal. -- A francia és angol sajtó igen kedvezően kommentálja a tárgyalásokat. -- Mit ír a magyar sajtó?

A német nagykövet Gömbösnél

Rómából jelentik: Gömbös tegnap délelőtt folytatta Mussolinivel a megkezdett tanácskozásokat. Mussolini fogadta Dollfust a délelőtti folyamán és hosszasan tárgyalt vele. Délben a máltai lovagrend nagymes-

tere ebédet ad a két miniszterelnök tiszteletére. Este pedig a Palato Veneziában Mussolini ad vacsorát és egyben fogadó estélyt rendez a követek részére.

A Reuter-féle angol sajtótügynökség diplomáciai levelezője úgy tudja, hogy a francia kormány elvben pártolja Mussolini tervét. Ez a körülmény alkalmas lesz azoknak a félreértéseknek elsimítására, melyek eredetileg a tervvel szemben a kisantant részéről felmerültek.

Francia diplomáciai körökben kijelentik, hogy az olasz terv megfelel a francia kormány évek óta kifejezésre juttatott óhájának.

Hasse római német nagykövet Gömbösnél

Róma, március 14.
Dollfuss kancellár tegnap reggel megjelent az olasz királyi palotában, ahol királyi kihallgatásra iratkozott fel. Ezután korosorut helyezett el az ismeretlen katonasírkén, majd 11 órakor a kvirináli magyar követségre ment, ahol egy óras megbeszélést folytatott Gömbös Gyulával. Innen Dollfuss a Palazzo Veneziába hajtatott, ahol már várta Mussolini és azonnal megkezdtek tanácskozásait.

Ugyancsak a déli órákban megjelent a kvirináli magyar követségen Hasse római német nagykövet is, aki hosszasan tanácskozott Gömbös magyar miniszterelnökkel.

Bécsi jelentések szerint osztrák körökben úgy tudják, hogy a római tárgyalások gazdasági anyagát annyira előkészítették, hogy feltétlenül teljes és kézzelfogható eredményre fognak vezetni a tanácskozások. A bécsi lapok egyébként megjegyzik, hogy a Dunamedence gazdasági újjászervezése tekintetében a római tárgyalások nem hozhatnak meglepetéseket.

Franciaország és a kisantant hajlandó támogatni az új középeurópai tervet.

Páris, március 14.

A Le Temps római levelezője azt írja, hogy jöllehet a római tanácskozások főleg gazdasági jellegűek, ez még sem jelenti azt, hogy a politikai kérdéseket figyelmen kívül hagynák.

A lap meglepéssel állapítja meg, hogy Olaszország számít ugyan Németország együttműködésére is, de meglehetősen korlátozza a németek dunavidéki befolyását. Éppen ezért Franciaország hajlandó támogatni a római tervet és a kisantant is hasonló álláspontra helyezkedett.

A francia félhivatalos Tempsnek a megnyilatkozása után az angol félhivatalos Reuter is hírt ad arról, hogy Mussolini terve angol kormánykörökben is meglepédest keltett.

Londonban — úgy mond — jószemmel néznek a Duna-völgyének újjáépítésére irányuló minden igyekezetre, feltéve, ha azok nem olyan természetűek, hogy politikailag vitás következményekre vezethetnek.

nyuló minden igyekezetre, feltéve, ha azok nem olyan természetűek, hogy politikailag vitás következményekre vezethetnek.

Nem készül új államszövetség

— írja a magyar sajtó

Budapest, március 14.

A Pesti Hírlap római munkatársa jelenti, hogy a római tárgyalások során nagy szerepet játszik a politika is. Ezt nem lehet tagadni, ha a tárgyalófelek hangsúlyozzák is, hogy pusztán gazdasági jellegű megbeszélésekről van szó. Ma a gazdasági és politikai kérdések szervesen összeolvadnak és formászerű politikai megállapodásra, szövetségi szerződésekre nincs szükség és ilyen nem is lesz.

— Csalódnak — írja a levelező — kik azt hiszik, hogy Rómában egy, a kisantant-szövetséghez, vagy a Balkán paktumhoz hasonló szervezkedés készül. De azok is csalódnak, akik osztrák-magyar vámmunióra gondolkodnak. Ez a kérdés már Budapesten eldőlt. Dollfuss az agrárius hűveire való tekintettel idegenkedik ettől az elgondolástól.

A római tárgyalások kiinduló pontja Mussolini ismert dunai memoranduma, amely kétoldali szerződések kötésével igyekszik a Duna-völgyének gazdasági fellendülését megoldani. Arról lesz szó, hogy a három állam gazdasági téren olyan előnyöket nyújtson egymásnak, melyek csak lehetségesek.

Az angol sajtó véleménye.

Londonból jelentik: Az angol sajtó különösen Gömbösök szívélyes fogadtatására hangsúlyozza ki a római tanácskozás eseményei közül.

A Daily Telegraph szerint Olaszországnak fontos érdeke a két dunai állam függetlenségének fentartása. A független Ausztria védelmi okokat szolgál, míg Magyarország függetlenségét inkább aktív politikai célok szolgálatába kívánja állítani.

Intézzék Románia demarsoit Magyarországhoz

-- mondta Seiseanu képviselő a Kamarában

Tiltott fegyverkezéssel gyanúsította Magyarországot a képviselő

Bucuresti, március 14.

A kamara tegnapi ülésén Ata Constantinescu (georgista) az ostromállapot ellen beszélt. Hivatkozott arra, hogy például Ausztriában, ahol sokkal nagyobb események játszódtak le az ostromállapotot megszüntették.

Seiseanu interpellált Magyarországnak fegyverkezéséről. Azt tudja-e a kormány — mondotta Seiseanu — hogy Magyarország

néhány hónap óta hatalmas méretekben fegyverkezik és csak nemrég 86 vagon fegyvert szállítottak Magyarországra külföldről. Követeli, hogy azonnal intézzék demarsoit Magyarországhoz, egyben a szövetséges hatalmak felügyelete alá helyezték. Tatarescu miniszterelnök úgy a kamarában, mint a szenátusban felolvassa azt a királyi kéziratot, amely a törvényhozás munkáját április ötödikéig meghosszabbítja.

Elhajtották egy földbirtokos juhnyáját

Constanta, március 14.
Rendkívül érdekes lopás ügyében nyomoz a constantai rendőrség. Jon Angheluta harsovai földbirtokos bejelentette, hogy ismeretlen tettesek ellopták 500 juhból álló juhnyáját.

Az ügynek különös érdekességet ad az a tény, hogy bár a vidék egész csendőrségét mozgósították, még sem bírták megtalálni a rengeteg juhat.

Csak a régi, de márkás nevek szerepelnek a Stavisky-ügyben

Páris, március 14.
A Stavisky-ügy kivizsgálásával megbízott parlamenti csoport tegnap najnalig tartó kihallgatáson vallatta Stavisky jogtanácsosát, Jubol-Ribaud ügyvédet, aki megerősítette, hogy Stavisky számos szereplő politikussal állott összeköttetésben. Közzétették tegnap délelőtt azok névsorát, akik Staviskytól csekkeket kaptak. A listán új nevek nem szerepelnek.

Vizbefult csolnakázó gyerekek

Craiova, március 14.
Borzalmas szerencsétlenség történt a város közelében, Malu Mare község határában. Öt fiatal 8-10 éves gyermek kedvet kapott a csolnakázásra és ezért a község mellett levő tó partjára mentek, ahol nem-sokra sikerült is egy üres csónakot találni. Beeveztek a tó közepére és egyideig rendben is ment minden. Hirtelen szélroham azonban felborította a csónakot és a gyermekek a vízbe fordultak. Három közülük megfulladt, kettőt viszont egy fiatal leány, aki a közelben tartózkodott, kimentett.

A craiovai ügyesség elrendelte az ügyben a vizsgálatot.

Tanító és kereskedő megloptak egy papot

Marasesti, március 14.
A tegnap éjjel betörők jártak Costache Arip Hanganu községi lelkész lakásán és 800.000 lejt raboltak el tőle. A megrabolt lelkész feljelentést tett a csendőrségen, ahol sikerült is a tetteseket D. Oiceanu tanító és Vasile Macovei kereskedő személyében elfogni.

Ügyvédek figyelmébe

1 doboz carbon papír 50 lei

Mindenféle nyomtatványok
határidő napló,
fogalmi, famentes és gépiró papírok stb.
a legolcsóbb árban

Pásztor Ede

papír és írószeráruházában Oradea,
Plața Mihai Viteazul 4.

— Az állami osztálysorsjáték 5-ik osztályának huzási eredményei 1934 március 14-én 12-ik huzási napon: 200 ezer lejt nyert 17850 sz. 150 ezer lejt 48562 sz. 70 ezer lejt 13369 36040 és 40376 sz. 50 ezer lejt 26295, sz. 20 ezer lejt 8727, 25206, 45929, 50506, 62103, 69102 69211 71247 számok és még 1611 nyeresmény 15 ezer lei és 5500 lei között. Össznyeresmény 30200. Kisorsolva 19,500 Kisorsolandó még 10700 nyeresmény és az 5 millió lejes jutalom vagy 5 jutalom á 1 millió lei. A huzás 1934 március hó 26. napjáig tart

SPORT

85 ezer lejért lemondott a Ripensia vezetősége pályaválasztási jogáról

A Nemzeti Bajnokság kisorsolása alkalmával a B csoportba tartozó Ripensia-Unirea Tricolor meccs időpontját nem határozták meg és ennek eldöntését a szövetség a két egyesületre bízta. A két egyesület ebben a kérdésben tegnap már meg is egyezett, amelynek értelmében a fenti mérkőzést április 23-án fogják játszani és pedig Bucurestiben, miután a timisoarai profik

82 ezer lejért eladták pályaválasztó jogukat. A nemzeti bajnokság napja ugyan április 22-én lesz, miután azonban a következő nap héti is ünnep Bucurestiben és hogy a vasárnapi nemzeti bajnokságnak főleges konkurrenciát ne okozzanak, így inkább 23-ában állapodott meg az Unirea Tricolor és a Ripensia.

A román szövetség kíváncsi a magyarok döntésére: elfogadják-e Xifandót bírónak

A bolgár szövetség levelében arról értesítette Bucurestit, hogy a március 25-én sorra kerülő Magyarország-Bulgária világbajnoki selejtező mérkőzésre Xifandót ajánlotta játékvezetőnek. A levél nem említi meg, hogy a román bírón kívül, amint az szokás volna, még két más bírót is ajánlott a magyaroknak s így arra gondolnak, hogy csak egyedül Xifando személyéhez ragaszkodnak Szófiában.

A román szövetségben különösebb jelentőséget tulajdonítanak a bolgárok emelésének, hiszen köztudomású, hogy a román és bulgár szövetség, de különösen a román és bulgár futball nem a legodaadóbb fegyvertársai egymásnak és így, hogy mégis román bíró személyére esett a választás, ez annál érdekesebb. A románok szerint egy

magyar-bulgár meccs esetén mindkét fél nyugodtan elfogadhat román játékvezetőt, aki ebben az esetben mint bíró is akárhol megállja helyét, hiszen eddigi működése alkalmával nemcsak a győztesek, de ami a legfontosabb, a vesztes csapatok is meg voltak elégedve bíraskodásával. A román szövetségben azt mondják, hogy ezek után csak a magyaroktól függ Xifando személyének a megválasztása és hogy ha a magyarok ezt megakadályoznák, úgy hálátlanságot mutatnának a román szövetséggel szemben, amely pedig, amikor csak tehet, magyar bírót kért fel játékvezetésre. Eppen ezért felfokozott kíváncsisággal várják a magyarok választát, amelytől függővé teszik, hogy a jövőben még gyakrabban vegyék igénybe a magyar játékvezetők tudását.

FUTBALL

Elveszik a Juventus pályáját. A Juventus pályája is beleesik abba a területbe, amelyen Bucuresti városa az új egyetemi részt óhajtja felépíteni, így a Romcomit-pálya meg fog semmisülni.

Krüger Károly megvált a bucurestii CFR-től. A bucurestii CFR népszerű menedzsere és tréner, Krüger Károly, aki a NAC, majd a Crisana tréneri és menedzserei teendőit látta el, megvált az egyesületétől. A népszerű "Sajó" hirtelen távozását nem tudják mivel magyarázni.

Szegedi amatőr csapatot lát vendégül a NAC. A NAC március 25-én nemzetközi meccsen mutatkozik be publikumának, az idei szezonban. A zöldfehérek a Szegedi AK-ot hozzák, azt a csapatot, amely februárban nyerte a körmérkőzést, a Szeged FC proficsapata és a Törekvés előtt.

Fantasztikus olasz futballfizetések. Most derült ki, hogy Meazza, az olasz válogatott center az elmúlt évben 100.000 lírát keresett. Meazza ezt a hatalmas összeget az utolsó líráig bankba tette. (Szóval a mellékesből élt) Orsi, az öreg balszélső "csak" 7000 lírát keres havonta. Mindketten fényesen élnek, saját villájuk, autójuk van. Mind ezt a futballból keresik. Ugyilátszik, olasz földön még jó dolguk van a futballistáknak

Összeállították a magyar kísérleti válogatottat. A bulgárok elleni mérkőzésre Magyarország erősen készül. E célból csütörtökön kettős műsort bonyolítanak le, amelynek keretében az A. válogatott a bécsi Floridsdorffal mérí össze erejét, míg a B. válogatott a pozsonyi Bratislavával. Az A. válogatott összeállítása: Szabó, Sternberg, Kiss, Palotás, Sárosi, Szalai, Markos, Vincze Teleki Toldi Kemény. A B. válogatott: Hada Bón, Törög, Laki, Moré, Lázár, Ta-

másy Pusztay Auer, Turay, Barna. Az utóbbi az amatőr Ftc-ben szerepel.

Bombaműsor Budapesten. A Hungária és a Ferencváros közös rendezésében, a katolikus húsvét alkalmával bombaműsort bonyolítanak le. Az első nap a Hungária a bécsi Rapiddal, a Ferencváros szintén az osztrák Austriával kerül szembe, míg másnap cserélt ellenfelekkel veszik fel a küzdelmeket.

Újpest még nem döntött, hogy megóvja-e a Hungária elleni meccset. Vasárnap a derbyn szokatlan esemény történt. A meccset vezető bíró elnézte az időt és az 1. félidőben 5 perccel hamarabb fújta le a játékot. A játékot vezető bírót később felvilágosították tévedéséről, ami után lejátsszatta a még hátralevő 5 percet, majd a második félidő megkezdésére adott jelt. Egyes vélemények szerint ez a tévedés óvásra adta okot, de az újpestiek még nem döntöttek, hogy megóvják-e a mérkőzést vagy sem.

A Kispest válogatottnak beillő kombináltat kap ellenfelül a fővárosban. Jelentették, hogy a Kispest a húsvéti ünnepeket Bucurestiben fogja tölteni, ahol a Ripensia-val, Unirea-Tricolorral és a Venussal játszik körmérkőzést. Április 12-én a Kispest a három csapat kombináltjával is játszik és ez a vegyes csapat román válogatottnak is beillik. Utána a kispestiek Brailában fognak két meccset játszani.

FILMPALACE
Csütörtök

Felfordult kastély

Főszerepben: WILLY FRITSCH
és Bárony Rózsi.

Nemzeti elkeseredésében pokol- gépet küldött egy kosárfonó a belgrádi bíróság elnökének

**Feltűnést keltő tárgyalás a kaposvári törvényszék
előtt. -- Tizenötévi fegyházat kapott a merénylő**

Kaposvár, március 15.
A törvényszék szerdán kezdte meg tár-
gyalni Premec horvát kosárfonó bűnperét,
aki 1933 június 29-én pokolgépet küldött a
belgrádi államvédelmi bíróság elnöke, Ber-
bán Károly címére. A pokolgép azonban ut-
közben Kaproncán, a jugoszláv rendőrség
hivatalában felrobbant, egy rendőrtisztet
megölt, két másikat pedig súlyosan megse-
besített. Kaposváron a rendőrség már kora
éjszaka erős kordommal vette körül a tör-
vényszék épületét, mert a városban olyan
hírek terjedtek el, hogy a vádlott ellen me-
rényletet akarnak elkövetni.

A tárgyaláson Premec elismerte a
tényállás adatait. Azzal védekezett, hogy
a horvát nemzeti érzés és a gyűlölet
fokozódott nemzeti elkeseredés miatt
követte el tettét, politikai megbízásból,
hogy bosszút álljon azokért az erőszak-
oskodásokért, amelyeket az államvé-
delmi törvényszék a kisebbségek ellen
elkövetett.

Nem érzi magát bűnösnek. A horvát nem-
zet ezer éven keresztül független volt, a
szerbek azonban üldözték s gyilkolták őket.
— Üldözték az édesanyámat — mon-
dotta — a hugom ellen pedig erőszakot kö-
vettek el a szerb zsoldárok. Nem sajnálom
a tettem, a szerbektől tanultam, hogy így
kell elbánni az ellenséggel, hiszen ők sem
tesznek mást, mint gyilkolnak bennünket,
horvátokat rakásra.

A tárgyaláson derült csak ki, hogy Ke-
lemen János törvényszéki tanácselnök reg-
gel fenyegető levelet kapott, amelyben fi-
gyelmeztetik, hogy délelőtt 10 órakor leve-
gőbe röpitik az egész törvényszék épületét.

A vádlott további vallomásaiban el-
mondja, hogy a pokolgépet apró darabok-
ban kapta egy horvát származású jugoszláv
katonatisztól, majd ő maga állította azt
össze. Amikor már elkészült, könyvalakban
csomagolta be és átadta egy jugoszláv vás-

utasnak, hogy azt juttassa el az államvé-
delmi törvényszék elnökének. Azért küldte
neki, mert horvát származása ellenére is, el-
lensége volt a horvátoknak.

Kihallgatták ezután Frank Ivo nevű
emigráns horvátot, a Frank párt volt tag-
ját, aki mentő-vallomást tett a vádlott mel-
lett. Elmondta, hogy a vádlott tagja volt az

Utasa horvát szervezetnek amely azért jött
létre, hogy a horvátok védekezzenek a jugo-
szláv elnyomás és terror ellen.

Horvátországban mindenki tudja, hogy
a szerbek szabadon gyilkolhatják a horvá-
tokat ott, ahol őket érik. Ha egy horvát ki-
nyitja a száját és elkiáltja, hogy "Eljen Hor-
vátország!", azt elfogják és súlyos rabság-
ra ítélik. Egészen nyíltan megmondja, hogy
a szerbek harca a horvátok kiirtására irá-
nyul. Számos tanu kihallgatása után a bíró
ság délből 1 órakor hirdette ki az ítéletet.
A bíróság Premecet egyrendbeli gyilkosság
és kétféle megkezdett gyilkosság bün-
tette miatt

15 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Az ügyész súlyosbításért, az elítelt enyhi-
tésért felelősséget vállalt. A védő a bűnösség meg-
állapítása és a minősítés miatt jelentett be
felelősséget. A bíróság az elítelt büntetésé-
ből 7 hónapot kitöltöttnek számított.

Lezuhant egy német vitorlázó-repülő Azonnal szörnyethalt a szerencsétlen ember

Breslau, március 15.

A porosz-sziléziai Lubinban az első vi-
torlarepülőgép kereszteselése alkalmával sze-
rencsétlenség történt. Förster Hermann ügy-
véd, aki gépével akrobata mutatványokat
akart végezni, 80 méter magasságból lezu-
hant és szörnyethalt.

A szerencsétlenség Rüttner főpolgár-
mester és SA-parancsnok szemlélésével törté-
nt, aki a szerencsétlenség után beszédet
mondott, a melyben megemlékezett bajtársá-
ról és kijelentette, hogy az új repülőgépet
"Hermann Förster" névre fogják keresztel-
ni.

Kik nyertek a tombolán?

Legutóbbi ajándéktombolánk nyerő al-
landóan jelentkezik. Így a következő olva-
sóink:

18773 Barabás József ny. tanító, Tg.
Sacu, férfi inget nyert.

2860 Mhlár Nusi Tinca, két pár női ha-
risnya.

22361 Gyenge Lili, Érkörtvélyes, hat
női zsebkendő.

24348 Bucsa Teréz Sibiu hat női zsebk-
endő.

6587 Boda Géza Targu-Sacu, hat
férfi zsebkendő.

15567 Tibori Sándor Vintul de Sus két
törülköző.

20470 Tóth Sándor Medias, két darab
törülköző.

5159 Vilkesz B. Beius, 2 kg. cukor.

19155 Fazekas Sándor Telechiu, 2 kg.
cukor.

22374 Santa Géza Medias, fűszercso-
magot nyert.

17232 Szöcs Józsa Targu Sacu diva-
tos virágváza.

16342 Pál Géza Besenyő, egy mappa
"Erdélyi Magyarország" levélpapírt nyert.

A most lejárt tombola lefejeit szom-
bat délig vesszük át és vasárnap közöljük
az eredményt.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti. 12: Gramofon 13.20: Köny-
nyű zene 17: Rádiózenekar 18.20: Rádióze-
nekar 19.20: Gramofon 20: A filharmoniku-
sok hangversenye 21.15: A zene folytatása.

Budapest. 6.45: torna. Utána: gram-
ofon 9.45: Hírek 10: Felolvasás 11.10: Nem-
zetközi vízjelző szolgálat 12: Időjárásjel-
entés 12.05: Virányi Sári énekel zongora kísé-
rettel 12.30: Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás
jelentés 1.30: Mursi Elek és cigányzenekara
2.40: Hírek, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30
A rádió diákfelőrája 4: "A sátn árnyéka"
felolvasás 4.45: Hírek 5: Ihár Ferenc táro-
gatózik zongora kísérettel 5.30: "Emlékezés
a nemzetre 1918-19. évi vértanúira" Váry
dr. előadása 6: Len Baker jazz-zenekarának
műsora Weygand énekszámaival 6.30 Gyors
írótanfolyam, 6.55: Sportközlemények 7.10:
Siklós Albert és Zsolt Nándor szerzeményei
8.30: Párbeszéd 9.10 Hírek 9.30: Budapesti
Hangverseny Zenekar 11: Toll Árpád s Jan-
csi cigányzenekara muzsikál.

Időjárás

Déli és délnyugati szél, borult, enyhe
fagy, nyugaton esetleg eső.

Elsülyedt egy amerikai gőzös, Száznégyszáz utas és tengerész elpusztult

Sanghai, március 15.

Megdöbbentően borzalmas körülmé-
nyek között süllyedt el a Kalózből előtt a
Foulton amerikai gőzös. A hatalmas tengeri
járműven eddig ismeretlen okból

**több robbanás történt, melyeknek kö-
vetkeztében az egész hajó lángborult**

A személyzetnek annyi ideje sem volt, hogy
a mentőcsónakokat vízrebocsássa és a sze-
rencsétlen emberek uszással igyekeztek men-
teni életüket. A rádiótiszt, aki haláltmeg-
vető bátorsággal állandó életveszély köze-
pette adta le szikratávirón a segélykérő je-
leket, a lángok martaléka lett. Az SOS jele-
ket több hajó felfogta és először a Wisnart
angol hadihajó sietett a Foulton segítségére.
Az angol hadihajónak hatvan amerikai ten-
gerészt sikerült megmentenie. Később egy
kínai gőzös is a Kalózbólhoz érkezett és
48 embert vett fel a Foulton személyzetének
tagjai közül. Az amerikai gőzősön összesen
212 ember tartózkodott, úgy hogy

104 tengerész és utas sorsa még bi-
zonytalan.

A két segélyhajó órákon át cirkált a sze-
rencsétlenség helye körül és a sötétség beall-
ta után reflektorokkal keresték a hajóron-

csok között az embereket. Később azonban
kőd ereszkedett le, amely lehetetlenné tette
a mentési munkálatokat.

A késő éjszakai órákban érkezett jelen-
tések szerint nincs remény arra, hogy a
Foulton 104 áldozatát megmentse.

Meghalt Sixtus herceg, Zita ex-királyné fivére

Páris március 5.

Sixtus Bourbon párizsi herceg ma dél-
után 3 óra 30 perckor Duville herceg la-
kásán meghalt. A párizsi herceg fivére volt
Zita ex-királynénak. Sixtus 1886 aug. 1-én
született a wartegg-i kastélyban. 1919-ben
De la Rochefoucauld Hedvig hercegnőt vette
feleségül s házasságából 1922-ben egy kis-
lánya született. A herceg Ázsiában és Afri-
kában több tanulmányutat folytatott és ne-
vét különösen akkor tette ismertté, am-
kor 1917-ben IV. Károly és Poincaré fran-
cia köztársasági elnök között közvetített. —
Lovagja volt a becsületrendnek és a belga
hadseregben a tüzérkapitányi rangot töl-

Hová lett a 40 millió?

Vizsgálatot rendelt el a belügy-miniszter Salonta tanácsa ellen

Bucuresti, március 15. A belügyminiszter vizsgálatot rendelt el Salonta város volt vezetősége ellen, mert a minisztériumhoz beérkezett jelentés szerint az orosi pusztá kártalanításáért kapott 40 millió leit törvénytelenül használták fel. A vizsgálat lefolytatásával Stefanescu inspektort bízta meg a minisztérium.

Spanyolországban katonai puccs készül

A nyomdász-sztrájk miatt csak két lap jelent meg Madridban

Madrid, március 15. Spanyolországból ismét olyan hírek érkeznek hogy katonai diktatura, államcsíny készül és küszöbön áll az ostromállapot kihirdetése.

A nyomdász-sztrájk miatt tegnap Madridban csak két lap jelent meg. Ezeket az újságokat rendőri felügyelet alatt árusították. A spanyol belügyminiszter kijelentette hogy az ostromállapot kihirdetésére nem kerül sor, mert az országban teljes a nyugalom.

Öngyilkosság, vagy szerencsétlenség

A Körösbe fulladt egy tincai halász

Oradea, március 15. Tegnap délelőtt telefonon jelentette a tincai csendőrség az oradeai ügyészségnek, hogy Matica Joan halász a Körösbe fulladt. A halász kedd délelőtt kiment a Körösre és ki akarta merni csolnakjából a vizet. Hogy közben mi történt, azt nem lehet tudni, de annyi tény, hogy

a szerencsétlen ember hulláját csak másnap fogták ki a Körösből.

A csendőrség feltevése szerint a halász vagy kibukott a csolnakból vagy pedig öngyilkosságot követett el. Tekintettel arra, hogy gyanúkok nem merültek fel, az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Agyonverte anyját egy elmebeteg Ludusul de Muresen

A gyilkosság után a piacra rohant a fejszével és alig tudták megfékezni

Ludus, március 15. Borzalmas módon elkövetett anyagi gyilkosság tartja izgalomban Ludus lakosságát. Berci Mihály 35 éves ludusi lakos, aki szívbjában szenvedett és hosszabb időt töltött az elmeorvosintézetben is, az utóbbi időben igen csendesen viselkedett. Kedden reggel azonban újból erős rohamot kapott és

felkapva a kezétigébe eső fejszét, édes anyjára támadt és oly erővel vágta fejbe, hogy az idős asszony szörnyethalt.

A gyilkosság után Berci vérfagyasztó kiáltásokkal, kezében a fejszével a piacra rohant, ahol óriási rémületet keltett. Csak nagy nehezen tudták megfékezni a dühöngő gyilkost, akit azután a csendőröknek adták át.

Megtalálták a mediasi pénzhamisítók szerszámaikat

Medias, március 15. Annakidején beszámoltunk arról a nagyarányú pénzhamisításról, amelyet a mediasi rendőrség leplezett le. A leplezéssel egyidejűleg letartóztatták Prejmar Sándor mechanikust és feleségét, akiket azzal vádoltak, hogy 100, 20 és 2 lejeseket hamisítottak és a külvárosi kereskedőknél helyezték el. Minthogy azonban a 100 lejes hamisítványok igen rosszul sikerültek, a házaspár megelégedett a 20 és 2 lejes hamisítványok értékesítésével, letartóztatásukkor házkutatást tartottak náluk és megtalálták

azokat a szerszámokat, amelyekkel a hamisításokat elkövezték. Ezeket a szerszámokat átadták a brasovi ügyészségnek.

Néhány nappal ezelőtt több gyermek ment be Prejmarék házába és az udvaron ismét pénzhamisító szerszámokat találtak. Kiderült, hogy Prejmar, mikor a rendőrség rajtaütött,

szerszámaikat az udvart borító hóréteg alá rejtette, míg most a hó olvadásával azok felszínre kerültek.

A rendőrség elkobozta a szerszámokat és átküldte a brasovi ügyészségnek.

KI A GYILKOS?

Detektiv-regény

65

— Nézze meg ezt a helyet Mills — magyarázta — Maga majd itt vár ream közvetlen közel a kapuhoz. Most mindnyájan tovább megyünk, a többi autó befordul a mellékutra és ott marad, maga ellenben visszajön ide és leállítja a motort. Ha bárki megkérdezi, hogy mit csinál itt, azt feleljen, hogy valami defektje van és várja a szerszámokat a garázsban. És vár, amíg nem jönnek. Jól értse meg, égszakadás, földindulás, maga nem mozdul innen ha csak angyalok is nem szállanak az égből! Nem tudom, meddig kell várnia rám itt, mihelyt jönnek, azonnal lóhalálban nyargal velem az első telefonállomáshoz.

— All right, sir! — bólintott a soffőr és könyörögve tette hozzá: — de ha micsodasz valahol csak én is odamehetek!

— Akkor lesz csak muri ha nem találom itt magát amikor jönök! — fenyegette meg Andy — Most pedig hagyjon gyorsabban. Mindjárt ott leszünk a Dűő után.

Mikor az autók mind bent voltak már a dűőuton elbujva a nagy fák árnyékában a riporter félrehúzta a milliómost

— Valakinek vigyázni kell az autókra — Mr. Van Doorn — mondta — Azt hiszem én itt maradhatna és mi nyolcan

— Szó sincs róla — vágott közbe Van Doorn a furkósbottal hadonászva. — Azért jöttem hogy verekedjek: tehát magunkkal megyek!

Kilencen indultak el tehát néma csöndben és befordultak a Green Park Manor társas kapuján. Azon az ösvényen mentek a ház felé ahol Andy színéről-színre látta a zibolyakék szemű Craigowan grófnőt a lodren bokrok mögött

Ahogy odaértek a bokrokhoz hirtelen a gróf ki a sűrűből és mint a nyul ronant keresztül a pázsiton egyenesen a kastély felé, kilenc szem pár egyszerre látta meg a menekülő alakot

— Fogd el, Tolly! — mondta Dick főtött hangon és Oxford gátfutó bajnoka hatalmas szökéssel iramodott a menekülő nyomaiba.

Nem volt kétséges hogy utólról: és a menekülő is érezte ezt Zeg-zugosan kezdett futni, majd hirtelen megfordult, a kezébe megvillant valami és — alig tíz lépéssnyíról — kirepült kezéből a kés Tolly felé. Az oxfordi atléta félreugrott és a következő pillanatban két alak fetrengett küzködve a pázsiton. De, mire odaérek, már a malájnak a mellén térdelt.

Andy elégedetten bólintott zsinetget kottort elő a zsebéből, kezét-lábát összekötözte a malájnak, akit aztán behurcoltak a bokorba és Tolly ott maradt, hogy őrizze a többi nyolc pedig gyorsan sietett a kastély felé.

Ez a kis előcsatározás fölforgatta a vértüket. Mindnyájan érezték, hogy közeledik a komoly mérkőzés ideje és ha eddig csak Dick kedvéért türték is hogy ez a civil scribler legyen a vezérük most már valamennyien a küzdelem forró vágyával szinte lelkesen mentek utána.

Mikor odaértek a kastély hatalmas kapujához egyedül csak Dick volt látható a legelső lépcsőn: a többiek féloldalt húzódtak a falhoz tapadva és alakjukat elnyelte a tötét árnyék.

Dick megnyomta a csengőt, amelynek ősles berregése fölverte a sötét kastély kísérteties csöndjét. Izgalmas, szívverést állító csöndben teltek el a másodpercek melyek szinte óráknak tetszettek a várakozás látható lázában.

(Folyt. köv.)

A bankok konverziós tervéze a kormány előtt

A terv szerint azonnali fizetés esetén mindenki megszabadulhat tartozásának felétől. — Háromféle törlesztési tervet

Bucuresti, mareius 14.

A konverzió problémája egész terjedelmében újra napirendre került, mintha még kormányok és törvényhozás nem is foglalkozott volna eddig az adósságok könnyítésének kérdésével. A kormány javaslata kész és politikai és gazdasági körökben megindultak a viták, már több a módosító javaslat. A megoldási terv, mint valaha volt. Ugyúgy, mintha megint a véletlen, a pillanatnyi elhatározások, az első percben tetszetősnek látszó ötletek fogják eldönteni a javaslat sorsát.

Az első komoly ellenjavaslat, mely a konverzióval kapcsolatban nyilvánosságra került, a romániai Bankok Szövetségéé — Asociatia Bancilor Unite Romane, — amely a román intézeteknek erdélyi szervezetével a Solidaritateával együttesen dolgozta ki a konverziós reform tervét. A munkálatok már abból a szempontból is nagyon érdekesek, hogy mennyi engedményig hajlandók elmenni az adósságok szemben a bankok, a legnagyobb hitelezők, akiknek üzletét, a hitelét egy csapásra megsemmisítette egyrészt a gazdasági válság, másrészt a konverzió körül eddig végzett szerencsétlen kísérletezések. Megállapítható, hogy a pénz intézetek nem mutatkoznak kicsinyesnek, sem önzőnek az adósságok leromlott helyzetével szemben s készek jelentős áldozatokra a normális viszonyok visszaállítására, a gazdasági forgalom ujjaélesztése érdekében.

A javaslat a tartozások kiegyenlítésének két módját, helyesebben két rendszerét fogadja el: az azonnali fizetését és a részletekben való törlesztését. Az utóbbi fizetési mód alkalmazkodik az adós jövedelmi viszonyaihoz és a következő fizetési feltételeket állapítja meg:

1. 10 évi törlesztés 2 százalékos kamattal, 6.90 százalékkal kezdődő annuitásokkal
2. 15 évi törlesztés 4 százalékos kamattal, 6.90 százalékkal kezdődő annuitásokkal
3. Husz éves törlesztés 6 százalékos kamattal, 6.90 százalékkal kezdődő annuitásokkal

Minden adósnak joga van a törvény kihirdetésétől számított három hónap alatt nyilatkozni, hogy melyik törlesztési módot kívánja igénybevenni. A választás joga egyetemes az adóst illeti. Időközben fizetés esetén az annuitások megfelelően leszállíthatók.

Azonnal fizetés esetén minden adós jogosult tartozásának 50 százalékát elengedtetni, illetve kérni, hogy adósságának felét kiegyenlítve, kötelezettségei megszünttettsenek.

Ha a hitelező az ajánlatot elfogadja és az 50 százalékos fizetést átveszi, a teljes tartozási összeg kiegyenlítéséről kell nyugtát adnia. Ha a hitelező az 50 százalékos fizetést teljes kiegyenlítésül nem volna hajlandó elfogadni, az adós egy létesítendő Amortizációs Pénztárhoz fordulhat, mely köteles elfogadni az 50 százalékos kiegyenlítést és a tartozás teljes összegéről 4 százalékkal kamatozó kötelezvényt szolgáltat ki a hitelezőnek, ki viszont ezeket a papírokat teljes fizetésül elfogadni köteles.

Azok az adósságok, akik tartozásuk teljes összegének több évre felosztott kiegyenlítését választották, jogosultak hitelezőjük követelését a törlesztési idő lejártá előtt is kifizetni és ez esetben joguk nyílik 50 százalékos leírásra akkor, ha az első évben egyenlítik ki a tartozást, 45 százalékos engedményre, ha a második évben egyenlítik ki s így tovább az ötödik évig, amikor a leírás 30 százalékos. Mindez a 10 éves törlesztés esetén.

Tizenöt éves annuitások mellett az engedmény azonnali fizetés esetén: az első évben 50 százalékos, a másodikban 47, a harmadikban 44 és így tovább a tizedik évig, amikor a leírás 23 százalékos. Husz évre felosztott annuitások mellett az első évben 50, a második évben 48, a harmadik 46, a 15-ik évben 22 százalékos a leírás.

Mindezeket a kedvezményeket azonban nem vehetik igénybe azok, akiknek tartozása 1931. december 18. után keletkezett, kiknek passzívja kevesebb, mint két évi jövedelmük kereskedők és iparosok, az állam adósai, a külföldiek, a bérekkel hátralékban levők és végül a záloggal fedezett hitelek kötelezettjei tartozásuknak arra a részére, amelyeket a zálog mai értéke fedez.

MI AZ,

ami bőrét üdévé, frissé, fiatalossá varázsolja?

A FLOREAL a krém hatása páratlan!

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56

Államcsinyt terveztek Esztorszagban a fascisták

A katonaság feloszlatta a fascista alakulatokat -- több vezetőt letartóztattak. -- Az országban kihirdették az ostromállapotot

Berlin, március 14.

A német fővárosban tegnap oly hírek terjedtek el, hogy Esztorszagban véres zavargások törtek ki a katonaság és a fascista Freiheitskämpfer emberei között s a kormány ágyúval lövette a fascistákat fellegvárait. Éjjelre Berlin és az eszt főváros Reval között megszakadt a telefon összeköttetés, de később a berlini eszt követség még is kapcsolatot teremtett a fővárossal.

A követség hamarosan kommunikét is adott ki, melyben röviden a sajtó tudomására adták, hogy az eszt kormány feloszlatta a fascista alakulatokat és bár a feloszlátást katonai csapatok hajtották végre, vérengzésről, vagy komoly harcokról szó sem volt.

A fascista alakulat vezetőit őrizetbe vették és egyúttal kihirdették az ostromállapotot. A kormány a követség jelentése szerint kényszerítve volt a rendszabályokra mert a fascisták

államcsinyt terveztek és így akarták bevezetni Esztorszagban a fascista diktatúrát.

Máskülönben -- rend van

Spanyolországban moccanni se lehet

Madrid, március 14.

A spanyol kommunista és szindikalista szervezetek által szított sztrájk mozgalom nem sikerült. A sztrájkra való uszítás teljesen csődöt mondott és az országban lassanként helyreállt a rend. Ma már az építő munkások is felvették a munkát, egyedül a nyomdászok sztrájkolnak még.

A spanyol Cortez tegnapi ülése igen izgalmas hangulatban folyt le. A belügyminiszter kijelentette hogy a kormány minden körülmények között leszámol a gyilkosokkal. A forradalmi szervezetek házaiban tovább folynak a kutatások a fegyverek után és a legrövidebb időn belül letörlik a szélsőséges mozgalmakat. Az ostromállapotot azonban még egyelőre nem rendelték el, csak az ugynevezett riadó készséget, amely a következő intézkedésekre jogosítja fel a kormányt:

1. Kiutasíthatja a kormány azokat a külföldieket, akiknek működése az államrend felforgatására irányul.

2. Beavatkozhat az ipar és kereskedelmi életbe.
3. Bevezetheti a cenzurát az újságokra és az összes sajtótermékekre.
4. Korlátozhatja és betilthatja az uccai forgalmat.
5. Bezárathatja a gyárakat és üzleteket
6. Feloszlathatja a szakszervezeteket.
7. Betilthatja a gyűléseket és tüntetéseket.
8. Életbe léptetheti a sztrájk-tilalmat.
9. Felállíthatja a kivételes törvényszákeket.

Veszek

Ócska ólmot

Cím a kiadóban

Kérje mindenütt a
GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása!
és öröme lesz a borotválkozásban.
Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea,
Promenad Eminescu 14.

Elég erős-e Anglia?

Nagy flottagyakorlat az Atlanti Oceanon

London, március 14. Az angol flotta most tartja gyakorlatait az Atlanti Oceanon Gibraltár közelében amelyhez hasonló méretű flottagyakorlatokat évtizedek óta nem tartottak. A gyakorlatokon két angol flottacsoport áll egymással szemben, összesen 86 hadihajóval és 40 ezer főnyi légénységgel. A gyakorlat célja megállapítani, hogy elég erős-e Anglia tengeri hadereje arra, hogy felvegye a harcot

egy más, ellenséges flottával.

A gyakorlatok hétfőn hajnalban kezdődtek meg. Ekkor futott ki a gibraltári kikötőből az a flottacsoport, amelynek a védő szerep jutott. A gyakorlatokat Sir William Fisher és Sir William Bayer admirálisok vezetik. A hadihajókon újságírók is jelen vannak, de csak a hadgyakorlat befejezése után küldhetnek tudósítást lapjaik részére.

Igy jár a csábító

Lelőtte lánya megrontóját

Egy nős kereskedőt agyonlőtt egy őrmester felesége

Bucecea, március 14. Dumitru Nechita, nős kereskedőnek már régebbi idő óta viszonya volt Joan Geangus siminceai csendőrmester leányával. A viszony következtében a fiatal leánynak gyermeke született és az őrmester tartásdíj miatt beperelte a kereskedőt.

Tegnap este a csendőrmester egy szomszédos faluba távozott és ez alatt az idő alatt a leány magukhoz hívta a kereskedőt. A férfi mit sem sejtve elismert, de alig lépett be a házba, amikor a leány anyja férje szolgálati revolverével kétszer rálőtt.

A kereskedő a helyszínen kiszenvetett. A két nőt őrizetbe vették.

A leszerelésnek végleg befellegzett

„Franciaország nem szerelhet le és nem mondhat le arról, hogy megvédje magát”

London, március 14. Az angol sajtó értesülése szerint a leszerelés kérdésében az angol emlékiratra adandó francia válasz teljes összhangban áll a legfelsőbb francia haditanács állásportjával. A válasz szerint Németország felfegyverkezésének megengedése törvényesítés lenne annak a sok szerződészegésnek, amelyeket a németek már a múltban elkövettek.

másrészt pedig a jelenlegi európai viszonyok között Franciaország nem szerelhet le és nem mondhat le azon szabadságáról, hogy szomszédaival szemben megvédje magát.

A Daily Herald megjegyzi, hogy ez a válasz minden valószínűség szerint véget vet majd minden további diplomáciai tárgyalásnak a leszerelés ügyében.

Szovjetorosz delegátus Chisinauban

A román-orosz határincidensek egész sorozatát vizsgálja be a bizottság

Chisinau, március 14. Chisinauban tegnap reggel egy szovjet delegátus érkezett, hogy a román-orosz vegyes bizottság sorra kerülő ülése előtt bevizsgáljon egy határincidenst.

Két hónappal ezelőtt a szovjet gránátosok több fegyverlővést adtak le és a lövések megsebesítették az egyik román gránátos is, aki még ma is kórházban fekszik.

A szovjet delegátus vizsgálatot folytatott az ügyben, kihallgatta a sebesült gránátosot majd este visszament a szovjetpartokra.

Holnap ismét átjön és tovább folytatja vizsgálatát. A szovjet delegátust állandóan két polgári ruhás rendőrtiszt kíséri.

Amikor a „szenzációból” -- „kacsa” lesz

Halászhók kártérítési pere egy napilap ellen

Az ismaili halászhók egyesülete teljességgel tett az ügyességén a Posta Basarabiei nevű napilap ellen.

A feljelentés előzményeként a lap egy héttel ezelőtt nagy cikket írt, melyben arról számolt be, hogy Cetatea Alba közelében 1200 kilós tokhalat fogtak a halászhók.

Erre a „szenzációs” hírre az ismaili halászhók delegációt szerveztek és négy embert Cetatea Albába küldtek, hogy a ritkaságot tanulmányozzák. A helyszínre érkezett delegáció aztán megállapította, hogy a lap hal szenzációja „kacsa” és az egészről egy szó sem igaz.

Most aztán a derék halászhók dühbe gurultak és ötezer lejes kártérítési követelés kíséretében feljelentették a szenzációs napilapot.

Kétszer nyerte meg az 1 millió főnyereményt

Satmar, március 14. Az osztálysorsjáték most folyó húzása 1 millió lejtel húzták ki a 72581 számú sorsjegyet. Ennek a sorsjegynek egy nyolcada Izsák Lajos seini kereskedő tulajdona. A dolog érdekese, hogy Izsák a legutóbbi húzáson ugyan csak egy millió lei nyolcadrészét nyerte meg.

Szívshélhüdesben meghalt a bíróság előtt a felperes

Buhusi, március 14. Tragikus esemény játszódott le a buhusi járásbíró előtt. Dumitru Oroscoy 50 éves falusi gazdától ezer lejt loptak el és ezt a bűnpert tárgyalta le a járásbíró. A vádlott után a felperes Oroscoy-t hallgatták ki. Alig kezdett beszélni azonban Oroscoy, amikor hirtelen a szívéhez kapott és ájultan esett össze.

Azonnal orvost hívtak, de az már csak a beállott halált konstataálhatta.

Oroscoyot szívshélhüdes ölte meg.

Csempészvilág Satu-Mare környékén

Satmar, március 14. A rendőrség tegnap letartóztatta Apai Jánost, aki selyemharisnyákat árusított. Ezután házkutatást tartottak Apainak a Sárerdő melletti lakásán ahol 125 pár selyemharisnyát, 94 sapkát és két ruhára való anyagot találtak. A rendőrség Apai apósát, Szilágyi Lászlót is letartóztatta. A letartóztatottak az állítják, hogy a drága holmikat az erdőben találták.

Satmar környékén egyébként erősen elharapózott a csempészség. Negresti községben letartóztattak egy Herskovits Gábor nevű vándorkereskedőt, akinél ugyancsak csempészett árukra találtak. Herskovitsot bekísérték a bicsadi csendőrszere.

Baromfitenyésztők!

Csak a korán keltetett baromfiaktól várhatunk még ebben az évben tojást. Ajánlok a legjobb egyedekből kiválasztott, csapófészekkel ellenőrzött garantált fajtisza tenyésztojást az alábbi árakban:

„Rhode Island”	drb	8 Lei
Fehér amerikai „Leghorn”		8 Lei
„Sussex” (valódi angol import)		15 Lei
Óriási „Pekingi” kacsa		12 Lei
Fehér „Mexikói” pulyka		20 Lei
Emdeni liba		80 Lei

Szélküldés vidékre is. Csomagolás és frankó mérsékelten lesz felszámítva és utánvételezve. Az összeg előzetes beküldése ellenében azonnal szállítja.

Salamon János

nyug. pt. főfelügyelő

fajbaromfi tenyésztő, Oradea, Șirul Fran-
cieze 12.

Ugyanott „Kühne” féle keltető gépek, műanyag, ekező és itató edények, foszfor-savas és szén-savas mész kapható. Csakis vász bélyeggelellátott levelekre válaszolunk.

Megbízható újságárusokat a Friss Újság és Erdélyi Magyarorsághoz Oradea környékén levő községek részére biztos megé-
hetési lehetőséggel. Jelentkezni igazoló írá-
sokkal a kiadóhivatalban.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA